

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul central (jud: L. Holevițaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Negru, E.Palanciuc, I. Dutca)

DECIZIE

09 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Ion Malanciuc
Aliona Miron

examinând recursul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului orașului Durlești, mun. Chișinău, terț Evghenia Lungu cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 08 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

c o n s t a t ă :

La 29 octombrie 2020 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului orașului Durlești, mun. Chișinău cu privire la contestarea actelor administrative - deciziilor Consiliului or. Durlești, mun. Chișinău nr. 3.3.5, 3.3.6, 3.3.15 și 3.3.17 din 13 iulie 2020.

La data de 12 aprilie 2022, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului or. Durlești, mun. Chișinău nr. 3.3.5 din 13.07.2020 și încetarea procesului în privința deciziilor Consiliului 3.3.6, 3.3.15 și 3.3.17 .

Prin încheierea din 28 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă cererea reclamantului privind renunțarea în parte la acțiune, fiind declarată finalizată acțiunea în partea anulării deciziilor Consiliului 3.3.6, 3.3.15 și 3.3.17 .

Prin încheierea din 28 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost atrasă în proces în calitate de terț Evghenia Lungu.

Prin hotărârea din 13 februarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă acțiunea depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului orașului Durlești, mun. Chișinău, terț Evghenia Lungu cu privire la contestarea actului administrativ (f.d. 157).

La data de 22 februarie 2023, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 13 februarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii (f.d. 162).

Prin încheierea din 08 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) din codul administrativ (f.d. 192).

La 21 iunie 2023, prin intermediul serviciului poștal, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus recurs împotriva încheierii din 08 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii și emiterea unei noi încheieri privind repunerea în termen și primirea în procedură a motivării apelului.

În motivarea recursului recurentul a indicat că hotărârea primei instanță a fost pronunțată în lipsa sa, iar dispozitivul hotărârii nu a parvenit în adresa Oficiului, aflând despre hotărâre de pe portalul instanțelor de judecată, anexând la recurs extras din registrul de intrare a corespondenței din cadrul Oficiului teritorial Chișinău. Ulterior, a fost întocmită motivarea apelului, însă deoarece Oficiul nu a fost înștiințat legal despre data, ora și locul desfășurării ședinței de judecată, a fost în imposibilitate să expedieze motivarea apelului fără a cunoaște despre locul aflării dosarului spre examinare.

Recurentul a susținut că instanța urma să-i expedieze citație privind stabilirea orei, datei și locului desfășurării ședinței de judecată sau notificare cu privire la acordarea termenului pentru prezentarea motivării apelului. Pe portalul instanțelor de judecată lipsește informația privind data, ora și locul desfășurării ședinței de judecată.

La 11 iulie 2023 și 21 iulie 2023, corespunzător, Curtea Supremă de Justiție a notificat Evgheniei Lungu și Consiliului orașului Durlești copia recursului, cu posibilitatea depunerii referinței, însă aceștia nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință la recurs.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 08 iunie 2023. Prin urmare, recursul declarat la data de 21 iunie 2023 de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat este în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă, că prin încheierea din 08 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă că, dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost pronunțat la data de 13 februarie 2023 (f.d. 157) , conform avizului de recepție contra semnătură fiind notificat reclamantului Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la data de 20 februarie 2023 (f.d. 159).

La data de 22 februarie 2023, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe (f.d. 162).

Conform avizului de recepție, anexat la materialele cauzei, hotărârea motivată a primei instanțe a fost notificată contra semnătură apelantului Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la data de 10 aprilie 2023 (f.d 181).

Astfel, termenul pentru depunere motivării apelului, conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, a început să curgă de la data de 11 aprilie 2023, ziua imediat următoare datei notificării hotărârii motivate a primei instanțe și a expirat la 10 mai 2023.

Cu toate acestea, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu a prezentat motivarea apelului în temeiul și termenul prevăzut de art. 232 alin.(2) Cod administrativ.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Instanța de recurs reține că Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus în termen apelul nemotivat conform art. 232 alin. (1) Cod administrativ împotriva hotărârii primei instanțe, astfel fiind în cunoștință de cauză, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și anume să prezinte motivarea apelului în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Din aceste considerente, completul de judecată a Curții Supreme de Justiție va respinge argumentele recurentului, precum că hotărârea motivată nu a parvenit în adresa Oficiului, or prin avizul de recepție se probează notificarea apelantului, iar mențiuni de refuz în notificare avizul de recepție nu conține. Faptul că aceste date nu se conține în registrul de intrare a corespondenței Oficiului nu-i pot fi imputate instanței de judecată.

De asemenea, hotărârea motivată a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 13 februarie 2023 a fost publicată pe pagina web a instanței de judecată la data de 30 martie 2023. Apelantul Oficiul teritorial Chișinău a avut posibilitatea reală de a verifica și de a lua cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe, inclusiv de pe portalului național al instanțelor de judecată www.instante.justice.md.

La caz, se reține că, în hotărârea Gurzhyy versus Ucraina (01 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a considerat că, a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantului i-au fost comunicate cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale.

Actele cauzei, însă, denotă faptul că, apelantul nu a întreprins acțiuni concrete de a afla soarta dosarului din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe din 13 februarie 2023.

Instanța de recurs va aprecia ca fiind declarative argumentele recurentului/apelant, precum că deoarece Oficiul nu a fost înștiințat legal despre data, ora și locul desfășurării ședinței de judecată, a fost în imposibilitate să expedieze motivarea apelului fără a cunoaște despre locul aflării dosarului spre examinare. Or, conform avizului de recepție, apelantului i-a fost notificată hotărârea motivată a primei instanțe. Mai mult, conform avizului de recepție, contra semnătură, pentru ședința din 01 februarie 2023, când a fost amânată deliberarea și pronunțarea, Oficiul teritorial Chișinău a fost notificat, însă a refuzat să se prezinte la ședința de judecată, precum nu se prezenta nici la ședințele anterioare, depunând cereri de examinare în lipsă (f.d. 28, 39). Iar, conform art. 102 alin. (4¹) CPC, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Astfel, fiind participant la proces, fiind cel ce a depus apelul nemotivat și fiind interesat de soarta soluționării litigiului în care este implicat, Oficiul teritorial Chișinău trebuia să demonstreze un rol activ, manifestând comportament de bunăcredință față de drepturile și obligațiile sale procedurale. În acest sens, reclamantul/apelant trebuia să facă uz de toate drepturile sale procedurale, pentru a lua cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe, pronunțată asupra cererii sale de chemare în judecată. Prin urmare, recurentul/apelant a dispus de suficient timp de a-și valorifica dreptul de a depune motivarea apelului.

Instanța de recurs specifică că, cererea de repunere în termen a apelului urma a fi adresată Curții de Apel Chișinău, în cazul existenței circumstanțelor întemeiate, raportate la norma legală ce guvernează aceste situații.

Colegiul menționează că potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență

derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov vs Ucraina, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

În asemenea circumstanțe, având în vedere că apelantul nu a întreprins toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, ce a generat omiterea termenului prescris de art. 232 alin. (2) Cod administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și se menține încheierea din 08 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul

teritorial Chişinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului oraşului Durlleşti,
mun. Chişinău, terţ Evghenia Lungu cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Preşedinte, judecător

Tamara Chişca-Doneva

Judecători

Ion Malanciuc

Aliona Miron